

مدیریت ورزشی - پاییز ۱۳۹۹
دوره ۱۲، شماره ۳، ص ۷۵۷ - ۷۲۵
تاریخ دریافت: ۱۳ / ۱۰ / ۹۷
تاریخ پذیرش: ۰۸ / ۰۸ / ۹۸

قیمت‌گذاری بازیکنان فوتبال با تکنیک داده‌کاوی مورد مطالعه: بازیکنان باشگاه استقلال

ژاله معماری^۱ - هدی خوش بیان^۲ - علیرضا صفایی^۳

۱. دانشیار دانشگاه الزهراء، تهران، ایران ۲. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه الزهراء، تهران، ایران
۳. دکتری مهندسی صنایع دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، ایران

چکیده

بازیکنان از جمله مهم‌ترین و بالرزن‌ترین دارایی‌ها و سرمایه‌های باشگاه‌های ورزشی محسوب می‌شوند که مبلغ قرارداد ایشان منابع زیادی از باشگاه‌ها را از آن خود کرده است. در مطالعه حاضر، با هدف بررسی نقش عوامل مرتبط با ارزش‌گذاری بازیکن، به پیش‌بینی مبلغ قرارداد آن‌ان پرداخته شد. روش تحقیق حاضر کاربردی-پیمایشی و از نوع کمی و نمونه‌های تحقیق به صورت کل شمار، شامل ۴۱ بازیکن تیم فوتبال باشگاه استقلال بود. داده‌های تحقیق بر مبنای روش استناد‌کاوی داده‌های عملکرد بازیکنان، در دو فصل بود. در به کار گیری روش داده‌کاوی، از الگوریتم‌های شبکه عصبی، درخت تصمیم و الگوریتم خوشبندی کای میانگین برای دسته‌بندی، تحلیل داده‌ها و پیش‌بینی قیمت، استفاده شد. همچنین از طریق پیش‌بینی مجدد قیمت با داده‌های خام اولیه و با استفاده از الگوریتم‌های ساخته شده در مدل‌های مختلف و بهره‌گیری از نمودار و تحلیل عددی، مقدار پیش‌بینی با مقدار واقعی در نرم‌افزار کلمنتاین، مدل به دست آمده تست شد. براساس یافته‌ها، در الگوریتم شبکه عصبی متغیر شیرجه بالاترین ضریب تأثیر و متغیر کل زمان بازی شده در طول یک فصل کمترین ضریب تأثیر را در قیمت‌گذاری بازیکن داشت. در الگوریتم درخت تصمیم بیشترین عامل تأثیرگذار بر قیمت بازیکن، سن و کمترین عامل، پست بازیکن بود. همچنین اولین عامل تأثیرگذار بر قیمت قدرت بدنه بود. تفاوت مقادیر پیش‌بینی شده در روش‌های الگوریتمی با داده‌های واقعی احتمالاً ناشی از عدم استفاده از رویکرد علمی در ارزش‌گذاری قراردادهای بازیکنان است. در پیش‌بینی قیمت بازیکنان، با فرض بودجه ثابت باشگاه، الگوریتم درخت تصمیم و با فرض بودجه متغیر، شبکه عصبی پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی

الگوریتم درخت تصمیم، پیش‌بینی قیمت، داده‌کاوی، دستمزد بازیکنان، شبکه عصبی.

مقدمه

باشگاهها برای افزایش درآمد خود سه راه دارند؛ درآمدهای روز مسابقه، حقوق پخش و فعالیتهای تجاری با ورزش و از طریق ورزش. بدین منظور لازم است از طریق استخدام بازیکنان و مریبان سطح بالا اقدام کنند (۱). در طول فصل‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۷ هواداران حاضر در مسابقات قهرمانی اروپا از مارس ۱۲۰ میلیون نفر گذشت (۲). بر همین اساس، نقش‌بندی و بروجردی در سال ۲۰۱۲ می‌نویسند: «در دهه‌های اخیر، فوتبال به صنعتی چند میلیارد دلاری تبدیل شده است و طبق آمار فدراسیون جهانی فوتبال بیش از ۲۰۰ میلیون فوتبالیست فعال در سراسر جهان وجود دارند. این رشتہ ورزشی بیشترین ساعات پخش تلویزیونی را به خود اختصاص داده است. به طوری که با برگزاری جام جهانی ۲۰۰۲ در آسیا و در آفریقا، این‌گونه برداشت می‌شود که میزان علاقه و توجه مردم جهان به فوتبال رو به افزایش است» (۳). در ایران، تأمین مالی در بیشتر باشگاه‌های ورزشی بهنوعی از سوی سازمان‌ها و نهادهای دولتی و منابع ملی صورت می‌گیرد. بنابراین، باشگاه‌ها خصوصی محسوب نمی‌شوند و برای بقای خود بهشت به منابع دولتی وابسته‌اند. در حیطه قراردادهای بازیکنان حرفه‌ای و نقل و انتقال آنان اختلاف چشمگیری بین لیگ فوتبال ایران و سایر کشورها وجود دارد به طوری که خدامارادی و همکاران و معتقد هستند اساساً در لیگ حرفه‌ای ایران، بازیکن حرفه‌ای و قرارداد حرفه‌ای بهروشی تعریف نشده است (۴). سلطانی و همکاران (۵) نیز معتقدند بازاریابی و سرمایه‌گذاری در خرید بازیکنان ضمن اینکه ساختار مناسبی را برای ارتقای ورزش قهرمانی فراهم می‌سازد، ارزش فعلی خالص درآمدهای آتی باشگاه‌های خصوصی را نیز افزایش می‌دهد و آثار ثانوی گسترده‌ای بر ارتقای رفاه اقتصادی جامعه و ساختارهای جامعه دارد. به نظر آنها بازیکنان ارکان اصلی و سرمایه‌های یک باشگاه را تشکیل می‌دهند.

تمامی سازمان‌ها و شرکت‌ها، برای کالاهای خدماتی که عرضه می‌دارند، قیمتی را تعیین می‌کنند. در بین اجزای آمیخته بازاریابی، قیمت تنها عاملی است که موجب ایجاد درآمد می‌شود. همچنین قیمت انعطاف‌پذیرترین عامل آمیخته بازاریابی است، چراکه به راحتی می‌توان آن را تغییر داد. اگرچه رقابت بر سر قیمت یکی از مسائل عمده‌ای است که شرکتها با آن روبرو می‌شوند، بسیاری از شرکت‌ها نیز نمی‌توانند این مسئله را به شیوه‌ای عالی حل کنند؛ قیمت‌گذاری به معنای تعیین قیمت برای کالا یا خدمت. قیمت‌گذاری فعالیتی است که باید تکرار شود و فرایندی مداوم و پیوسته است. این تداوم ناشی از تغییرات محیطی و بی‌ثباتی شرایط بازار است که لزوم جرح و تعدیل قیمت را ایجاد می‌کند (۶).

اهدافی که شرکت‌ها از قیمت‌گذاری دنبال می‌کنند، به پنج گروه تقسیم می‌شود: حفظ بقا و ادامه حیات؛ به حداکثر رساندن سود فعلی؛ به حداکثر رساندن سهم بازار؛ کشیدن عصارة بازار و پیشرو شدن از نظر کیفیت. همچنین قیمت‌گذاری شامل مراحل ذیل است: تعیین هدف بلندمدت قیمت‌گذاری؛ تعیین میزان تقاضا؛ برآورد هزینه‌ها؛ تجزیه و تحلیل محصولات، قیمت‌ها و هزینه‌های شرکت رقیب. بنا به اظهارات سلطانی و همکاران (۵)، علی‌که ارزیابی سرمایه‌گذاری در انتخاب بازیکن برتر را ایجاد می‌کنند عبارت‌اند از: ۱. سرمایه از منابع کمیاب بوده و در تخصیص آن دقت و توجه کافی لازم است؛ ۲. آثار مترتب بر سرمایه‌گذاری‌های مذکور از مرز یک سال فراتر بوده و چنانچه تصمیمی نسنجیده اتخاذ شود، آثار آن طی چند سال گریبان‌گیر باشگاه خواهد بود؛ ۳. سرمایه قدرت ایجاد درآمد دارد، ازین‌رو باید آن را به بازیکنان حرفة‌ای مورد نیاز باشگاه اختصاص داد تا حداکثر بازده را در قهرمانی و سودآوری کند؛ ۴. سرمایه‌گذاری در خرید بازیکنان ممکن است از طریق منابع وامی تحصیل شود، بنابراین لازم است پیش‌اپیش بازده آن مطالعه شود و علاوه‌بر تأمین بهره‌های وام، درآمدی نیز برای جبران خطرهای سرمایه‌گذاری ایجاد کرد؛ ۵. سرمایه‌گذاری‌های مذکور، سبب افزایش هزینه‌های جاری باشگاه می‌شود، ازین‌رو باید اثر کل آن را بر کل درآمد باشگاه مطالعه کرد؛ ۶. در تعیین ارزش دارایی‌های انسانی باشگاه‌های ورزشی رویه‌های مختلفی قابل اجراست که ضرورت شناسایی و انتخاب رویه‌ای مناسب با شرایط حال حاضر فوتبال کشور را ضروری می‌نماید.

قیمت‌گذاری باید با برنامه‌های مربوط به محصول، توزیع و ترویج همخوانی داشته باشد و به‌منظور دستیابی به اهداف بازاریابی سازمان باید تمامی عوامل آمیخته بازاریابی به‌طور هماهنگ با هم تعیین شوند. در شرایطی که محصول سازمان یک مسابقه ورزشی، یک بازیکن نخبه، یک کالای ورزشی است، محصول، از هر نظر منحصر به‌فرد است، به‌طوری‌که محصول سایر سازمان‌ها به لحاظ کیفی توان رقابت با این محصول را نداشته باشند، سازمان می‌تواند قیمت را به هر میزانی که لازم بداند، بالا ببرد (۷). از تحقیقات انجام‌گرفته در خصوص قیمت‌گذاری و ارزش‌گذاری بازیکنان فوتبال می‌توان به تحقیق تانارو کلارک و وینی (۸) اشاره کرد که اظهار داشتن ارزش یک بازیکن در هر باشگاه نسبت به باشگاه‌های دیگر متفاوت است و این ارزش به درآمد باشگاه و امتیازات خلق شده توسط تیم، بستگی دارد. همچنین لتن، گرلینگ و لومیا (۹) به تبیین مدلی برای تعیین قیمت بازیکنان در مزايدة لیگ برتر کریکت هندوستان پرداختند و متغیرهایی را بر مبنای خصوصیات شخصیتی و توانایی‌های ورزشی بازیکن تعریف کردند که قدرت تفسیر ارزش بازیکنان لیگ برتر کریکت هندوستان را دارا بودند و می‌توانستند در محاسبة

دستمزد پرداختی به بازیکن مفید واقع شوند. راستوگی و ددهار (۱۰) نیز از مدل هدаниک برای قیمت‌گذاری بازیکنان کریکت استفاده کردند و نشان دادند ویژگی‌های بازیکنان در تعیین قیمت نهایی آنان اثرگذار است. عواملی چون شهرت و محبوبیت بازیکنان روی مبلغ حق بیمه و در نهایت قیمت بازیکنان تأثیر می‌گذارد. مبلغ فرانشیزی که به باشگاه قبلی و آژانس‌های واسطه تعلق می‌گیرد نیز در این تعیین قیمت مؤثر است. متوسط تعداد ضربه‌های موفق بازیکن در روزهای مختلف بازی نیز در کنار سن بازیکن مؤثر است. همچنین، به ازای هر یک سال افزایش سن بازیکن نسبت به متوسط سن اعضای تیم، مبلغی از قراردادی وی کسر می‌شود. کانیندا و همکاران (۱۱) نیز از محققانی بودند که مطالعه‌ای بر روی ارزش‌گذاری بازیکنان فوتبال از منظر سرمایه‌های انسانی انجام دادند. آنان نشان دادند ارزش بازیکنان براساس متغیرهایی مانند آسیب‌دیدگی و ارزش بازاریابی آنان تعیین می‌شود که به فروش لباس‌ها و مانند آن مرتبه است و می‌توان براساس گرینه‌های موجود در دارایی واقعی آن را مدل کرد. مدل پیشنهادی آنان می‌تواند به ارزش‌گذاری قابل اعتمادی از دارایی‌های انسانی- نزدیک به ارزش منصفانه- در ترازنامه باشگاه‌های فوتبال کمک کند. روسکا (۱۲) نیز، در پژوهشی با عنوان «سهم مالی تجارت بازیکنان فوتبال بین‌المللی لیگ فوتبال رومانی و اقتصاد ملی» درآمد بازیکنان فوتبال رومانی از منابع خارجی را بررسی کردند و نتیجه آن این بود که در سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۰۶ بازیکنان لیگ فوتبال رومانی سود زیادی را نصیب کشور کردند. همچنین مارتینز و ویانا (۱۳) در تحقیقی به تعیین شاخص‌های قیمت‌گذاری بازیکنان فوتبال با استفاده از مدل هدانيک پرداختند. نتایج تحقیق آنان نشان داد، بازیکنان به لحاظ ویژگی‌های جسمانی، ظاهری، عملکردی و اخلاقی با یکدیگر متفاوت‌اند و باید از روش‌های متفاوتی برای قیمت‌گذاری آنان استفاده کرد. در تحقیق ایزدیار و همکاران (۱۳۹۴) شاخص‌های تکنیک، تاکتیک، آمادگی جسمانی، مقبولیت اجتماعی، شاخص‌های مربوط به برنده باشگاه، در مجموع با ۴۰ زیرشاخص و با روش‌های اقتصادسنجی به محاسبه قیمت بازیکنان فوتبال پرداخته شد. نتایج این تحقیق نشان داد عامل تکنیک بازیکن بالرتبه‌ترین عامل در قیمت‌گذاری بود (۱۴).

با وجود اشارات مذکور، مطالعات کم‌شماری در خصوص قیمت‌گذاری بازیکنان فوتبال و بهره‌وری این قبیل سرمایه‌گذاری‌ها صورت گرفته است که محقق در ارائه گزارشی از این تحقیق، در نظر دارد با استفاده از داده‌های موجود در باشگاه‌ها و با تکنیک داده‌کاوی یکی از روش‌های مؤثر در امر قیمت‌گذاری بازیکنان فوتبال را ارائه دهد. در حال حاضر آنچه برای محققان، مدیران، اقتصاددانان و حامیان سازمان‌های ورزشی و سرمایه‌گذارانی که در ورزش حرفه‌ای سرمایه خود را صرف می‌کنند، بسیار مایل‌اند سرمایه‌گذاری و

تضمين بازگشت سرمایه خود را براساس روش‌های مطمئن‌تر علمی انجام دهند. سؤال ايشان اين است که مبلغ قرارداد يك بازيكن فوتبال بر چه اساسی باید طراحی شود تا بتواند ارزش افزوده آن را در نظر بگيرد و قيمت واقعي را مشخص سازد. بدويهی است اولين گام در اين زمينه، ارائه شاخص عملکرد عينی است. بازیکنان در پستی که بازی می‌کنند، طبقه‌بندی می‌شوند: دروازه‌بانان، مدافعان، هافبک‌ها و مهاجمان. سیستم پایگاه‌داده کارلينگ اپتا سیستمی جامع است که براساس شواهد ویدئویی ارائه‌شده توسيط يك ارزیاب مستقل بعد از هر بازی اقدام به ثبت داده‌های هر بازيكن در هر بازی می‌کند. شاخص اپتا نوعی شاخص برای کمی‌سازی ویژگی‌های فنی و بازاریابی بازیکنان است. در سال‌های اخیر بیشتر باشگاه‌های بزرگ فوتبال نقش مهمی در سرمایه‌گذاری مالی ورزش داشته‌اند. در این معاملات، بازیکنان مهم‌ترین دارایی‌های باشگاه به حساب می‌آیند. هرچند اين بازار با سرعت فوق العاده‌ای رو به رشد است، اما بیشتر از آن، شاهد تعیيرات چشمگيري در سرمایه‌گذاری‌های مالی در فوتبال اروپا و در سراسر جهان هستيم. چنانچه در اين تحقيق امكان ارائه چند معادله فراهم آيد، می‌تواند در نوشتمن يك برنامه نرم‌افزاری برای قيمت‌گذاری استفاده شود. اين نرم‌افزار مدیران را از انجام محاسبات سخت معاون می‌کند و در دنيا نيز از اين قبيل مدل‌ها و معادلات در شبیه‌سازی تصمیمات پیچیده استفاده می‌شود. اگرچه در اين فضا اطلاعات آماري زيادي از منابع معتبر تهيه شده است، هیچ روش نظری اقتصادي قطعی برای اين سؤال مهم وجود ندارد که «اين بازيكن در اين لحظه خاص چقدر ارزش دارد؟»

روش‌شناسي تحقيق

تحقيق حاضر براساس ماهيت متغيرها در برخى متغيرهاي به صورت كيفي و در برخى متغيرهاي به صورت كمي انجام گرفت. هدف كلی آن پيش‌بياني قيمت بازیکنان فوتبال لیگ برتر بود که در اين تحقيق بهطور اختصاصي به پيش‌بياني قيمت بازیکنان فوتبال باشگاه استقلال به عنوان مورد مطالعاتي پرداخته شد. در اين تحقيق مجموع داده‌های ۴۱ بازيكن اين باشگاه در ۴۰ متغير و در مجموع ۳۳۵۰۴ رکورد برای ۶۹۸ نفر با تكرار بازیکنان برای تمام بازی‌های دو فصل، در تحليل‌ها به کار رفت. در شناسايي متغيرهاي تحقيق از نتایج تحقيق از متغيرهاي معادله قيمت‌گذاری بازیکنان لیگ برتر فوتبال ايران از نتایج مطالعه ايزديار و همكاران (۱۴) استفاده شد. در مرحله بعد با بررسی‌های صورت‌گرفته، از روش داده‌کاوی و با استفاده از نرم‌افزار کلمنتاین در خصوص چگونگي پيش‌بياني قيمت استفاده شد. در اين تحقيق و با توجه به دو هدف مجزا، يكى مربوط به پيش‌بياني قيمت بازیکنان و ديگرى مربوط به بررسى

میزان تأثیر عوامل مختلف بر قیمت بازیکنان، از دو قالب پیش‌بینی و خوشبندی و نیز نمایی‌سازی استفاده شد. فرایند داده‌کاوی دارای چهار مرحله شامل تشخیص مسئله، تبدیل داده‌ها به اطلاعات، آماده‌سازی داده‌ها و بررسی و اندازه‌گیری حصول نتیجه است. در این روش با توجه با الگوریتم‌های مختلف از جمله الگوریتم شبکه عصبی، الگوریتم کای میانگین و الگوریتم درخت تصمیم، و با توجه به ترتیب قرار گیری نودها در نرم‌افزار ارتباط بین هریک از متغیرها با قیمت بازیکن و میزان تأثیر آن محاسبه شد. سپس با استفاده از داده‌های مشابه برای تست مدل پیشنهادی محقق، پیش‌بینی قیمت بازیکن انجام و مقدار بدست‌آمده با مقدار عددی قیمتی که از بازیکن موردنظر در دست بود، مقایسه شد. میزان همخوانی این دو عدد مبنای برای رسم الگوریتم بهینه بود که تخمین درستی را به محقق داد و به عنوان یک مدل ارائه شد: با توجه به مراحل چرخه تعالی داده‌کاوی مراحل زیر دنبال شد: شناسایی مسئله: در این مرحله شاخص‌های مورد استفاده در تحلیل‌های این تحقیق براساس مطالعه ایزدیار و همکاران (۱۴)، انتخاب و داده‌های آن با مراجعة به باشگاه و سازمان لیگ و بررسی نتایج بازی‌ها و پرونده فنی بازیکنان باشگاه بهدست آمد. شایان یادآوری است که بازیکنان پیش از ورود به هر باشگاه تست‌های مختلف آمادگی جسمانی را پشت سر گذاشتند و پس از کسب حداقل نمره که برای قبولی آنان مشخص و با توجه به قابلیت‌هایی که در طول بازی‌های گذشته از خویش نشان داده‌اند، مانند تعداد گل‌های زده، برای فصل بعدی قیمت‌گذاری می‌شوند. مقدار نهایی امتیاز داده شده به هر بازیکن ۱۰۰ بود و در نتیجه تمام اعداد متعلق به هریک از مشخصات دارای معیاری از ۱۰۰ است. نمونه‌های مورد بررسی، بازیکنان باشگاه استقلال در دو دوره متوالی لیگ ۱۴ و ۱۵ حرفة‌ای فوتbal بود. تبدیل داده به اطلاعات: در مرحله دوم، تمامی پارامترهای مربوط کدگذاری شد. از آنجا که اگر پارامترها به صورت فارسی باشند، در نرم‌افزار قابل تشخیص نیستند، برای هریک از شاخص‌ها (متغیرها) مطابق جدول ۱، از سرشناسه استفاده شد. آماده‌سازی داده‌ها: در این بخش پس از کدگذاری، متغیرها وارد نرم‌افزار شدند. این متغیرها به عنوان متغیرهای مستقل، همان متغیرهای ورودی سیستم و نیز قیمت بازیکن به عنوان متغیر وابسته، به عنوان متغیر خروجی سیستم است. بررسی و اندازه‌گیری تا حصول نتیجه: با توجه به اندازه‌گیری‌های میزان تأثیر متغیرهای ورودی بر متغیر خروجی، مدل‌های مختلف دارای پاسخ‌های گوناگون خواهند بود که در ادامه، به آنها اشاره شده است. سپس، با استفاده از نرم‌افزار کلمنتاین و اطلاعات موجود برای دو فصل بازی از سازمان لیگ، به تحلیل قیمت بازیکن و تأثیر هریک از متغیرها بر قیمت مذکور و نیز پیش‌بینی قیمت واقعی بازیکن با توجه به شاخص‌های بهدست‌آمده، پرداخته شد. جامعه آماری این تحقیق شامل اطلاعات بازی‌های

لیگ‌های چهاردهم و پانزدهم لیگ فوتبال ایران و نمونه آماری اطلاعات بازیکنان تیم استقلال بود. متغیرهای تحقیق نیز شامل قیمت به عنوان متغیر وابسته و متغیرهای مستقل شامل موارد مندرج در جدول ۱ بود.

جدول ۱. متغیرهای قیمت‌گذاری بازیکنان فوتبال (برگرفته از تحقیق ایزدیار و همکاران، ۱۳۹۳)

مجموع دقایقی که بازیکن در طی یک فصل در میدان حضور داشته است (TT)	مشخصات بازی
مجموع دقایقی که بازیکن در طی یک بازی در میدان حضور داشته است (TI)	
تعداد کارت‌های زرد دریافتی توسط بازیکن در طی یک فصل (YC)	
تعداد کارت‌های قرمز دریافتی توسط بازیکن در طی یک فصل (RC)	مشخصات بازی
تعداد گل‌های زده شده توسط بازیکن طی یک فصل (GO)	
تعداد حضور بازیکن در مسابقات ملی (NAP)	
قد بازیکن (HE)	مشخصات فردی
پست بازیکن (PO)	
سن بازیکن (AG)	
وزن بازیکن (WE)	
متوسط سرعت بازیکن (AF)	
پاس‌های منجر به گل (PG)	
مشخصات هجومی: قدرت عبور (CR); تمام‌کنندگی (FI); دقت سرزنشی (HA); دقت پاس کوتاه (SP); شلیک توب (VO)	
قدرت: قدرت شوت (SPO); قدرت پرش (JU); استقامات (STA); قدرت بدنسازی (LS)	
قدرت ذهنی: مبارزه‌طلبی (AGR); ربودن توب (IN); جاگیری (POS)	مشخصات فنی
دقت پنالتی (PE); دقت (VI)	
مهارت: دریبل DR؛ کات CU؛ دقت ضربه‌آزاد (FKA)؛ دقت پاس بلند (LP)؛ کنترل توب (BC)	
تحرک: شتاب (AC)؛ سرعت دویدن (SS)؛ چابکی (AG)؛ واکنش (RE)؛ تعادل (BA)	
دروازه‌بانی: شیرجه (GKD)؛ اداره (GK HA)؛ شوت (GK KI)؛ جاگیری (GK PO)؛ رفلکس (GK RE)	
قدرت دفاعی: یادگیری (MA)؛ مقابله رو در رو (TA)؛ دقت تکل (POT)	
مشخصات کلی: امتیاز کلی (OR)؛ استعداد (PP)	متغیر وابسته
قیمت بازیکن (PP)	

یافته‌ها

در تحقیق حاضر براساس سه روش کای میانگین، درخت تصمیم و شبکه عصبی به پیش‌بینی قیمت بازیکنان پرداخته شده و برای پیشنهاد بهترین روش برای این پیش‌بینی، سه روش مقایسه شد:

۱. کای میانگین: نکته حائز اهمیت این است که مدل الگوریتم درخت تصمیم با استفاده از الگوریتمی که برای آن به همین نام تعریف شده است، قیمت هر بازیکن را با توجه به داده های دو فصلی که در اختیار دارد، پیش بینی می کند. قیمت پیش بینی شده مطابق با دو فصل که اطلاعات آن موجود است، بوده و برای قیمت گذاری در فصل های بعدی، باید داده های فصل جاری به مدل وارد شود تا بتوان قیمت بازیکن را برای فصل بعدی تخمین زد. طبق اطلاعات جدول ۲، در مراحل ساخت مدل بر مبنای الگوریتم این مدل بدون نمایش، ۷ بار ساخته شده تا در هر مرحله خطای کاهش یابد. بدطوری که در مرحله هفتم، تعداد خطای صفر شده و در نتیجه مدل نهایی به دست آمده است.

جدول ۲. میزان خطای محاسبه شده در نرم افزار برای برآورد مناسب مدل کای میانگین

مرحله	مقدار خطای مقدار خطای مرحله	مقدار خطای مقدار خطای مرحله
اول	۱/۳۱۳	۰/۱۷۳
دوم	۰/۳۸۵	۰/۰۶۱
سوم	۰/۰۸۵	.
چهارم	۰/۰۵۶	

این الگوریتم داده ها را در خوش های مجازی دسته بندی می کند. به عبارت دیگر این الگوریتم تعداد مشخصی خوش را تعریف می کند و داده های ورودی توسط کاربر را به طور مکرر درون این خوش ها قرار می دهد. همزمان با هر بار ورود داده ها، مرکز خوش را تعیین می کند تا جایی که دیگر امکان بهبود بیشتری وجود نداشته باشد. این الگوریتم به جای پیش بینی مقدار خروجی، به دنبال یافتن الگوهایی ثابت در بین داده های ورودی به نرم افزار است. در این مدل با توجه به میزان تأثیر عوامل مختلف بر روی قیمت، قیمت بازیکن ارزیابی شد. از این رو با توجه به نتایج به دست آمده به غیر از متغیر میزان اداره توب توسط بازیکن که دارای درجه اهمیت ۰/۹۹ است، سایر متغیرها شامل شاخص توده بدنی، میزان استعداد، استقامت، امتیاز کلی بازیکن، تعداد بازی ملی، تعادل، تعداد گل زده و تمام کنندگی و جاگیری، از درجه اهمیت برابر، بر روی قیمت بازیکن بخوردارند. بر همین مبنای بر اساس تشابه میان این متغیرها، در نرم افزار چهار خوش تشکیل شد که هریک از بازیکنان در هر خوش در جدول ۳ خلاصه شده است.

جدول ۳. خوشه‌های تشکیل شده در نرم افزار و تعداد داده‌های ثبت شده در هر خوشه

تعداد داده‌ها	دسته‌بندی بازیکنان	خوشه
۱	۳۹۴	۴.P,۳۲P,۳۱P,۴P,۳P,۱P,۴۵P,۲۱P,۷P,۱۳P,۲P,۴P,۱۲P,۱۷P,۳۸P,۱۴P,۱۵P,۱۱P
۲	۹۱	۷۷P,۳۶P,۲۷P,۱P,۸P,۵P,۳۳P,۲۷P,۳P
۳	۶۰	۲۵P,۲۸P,۲۶P,۲P,۱۸P,۳۶P,۳P,۹P,۳۹P
۴	۱۵۳	۳۴P,۲۴P,۱۶P,۲۲P,۳P,۱۹P,۲۹P

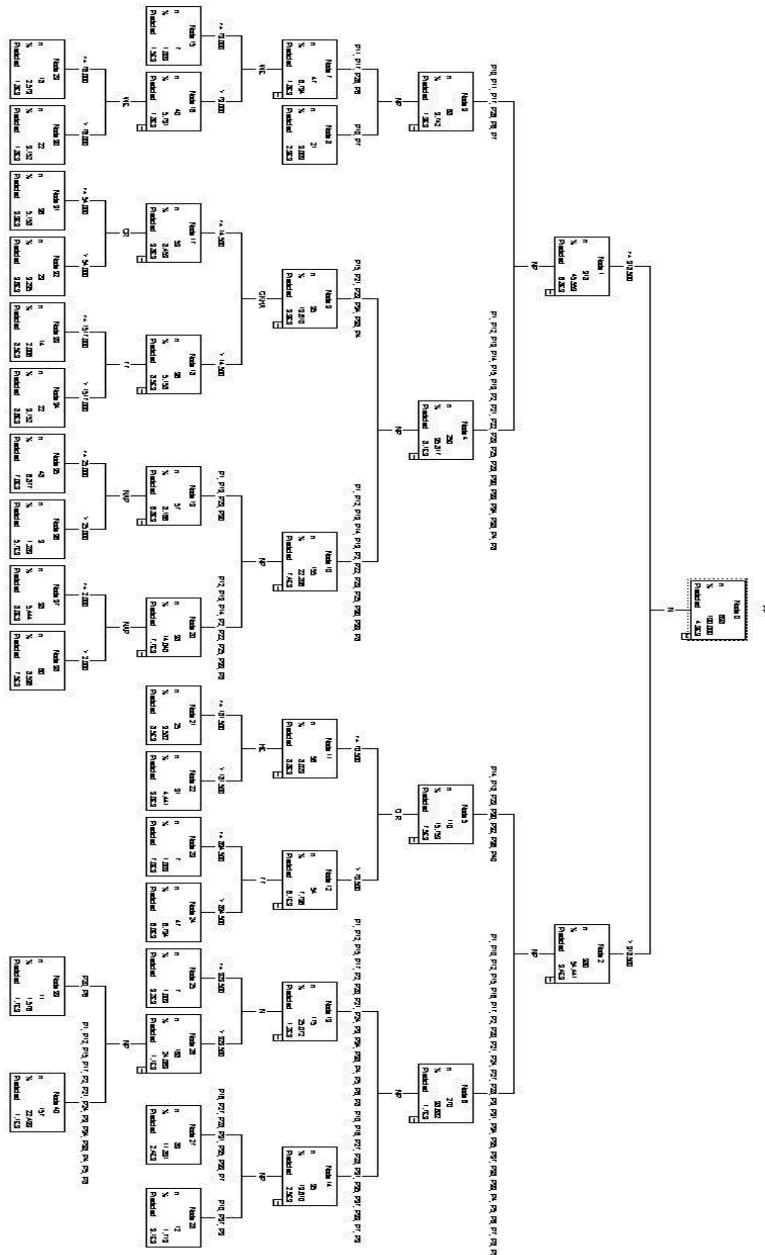
از آنجا که داده‌ها مربوط به دو فصل است، ممکن است داده‌های یک بازیکن در دو فصل در یک یا دو خوشه متفاوت قرار گیرد، چون قیمت این بازیکن در دو فصل متفاوت خواهد بود. خوشه ۱: بیشترین تعداد ثبت داده را به خود اختصاص داده و شامل ۳۹۴ داده یا به عبارتی رکورد ثبت شده است. بیشترین افراد در این دسته، در پست هافبک بودند. از میان ۴۱ بازیکن این باشگاه که در دو فصل بررسی شدند، حدود ۵۱/۵۲ درصد بازیکنان یعنی هافبک‌ها؛ ۴۶/۱۱۹ درصد از مدافعان و ۲/۲۸ درصد از بازیکنان حمله، در این خوشه قرار گرفتند. مبلغ پرداختی به بازیکنان در خوشة ۱، حدود ۴۳۰ میلیون تومان است. خوشه ۲: شامل ۹۱ داده ثبت شده بود. از میان ۴۱ بازیکن این باشگاه ۴۲/۸۶ درصد بازیکنان یعنی هافبک‌ها؛ ۲۶/۳۷ درصد از مدافعان و ۳۰/۷۷ درصد از بازیکنان حمله، در این خوشه قرار گرفتند. متغیر استقامت در این طبقه‌بندی دارای میانگین ۶۳/۱۲ و انحراف معیار استاندارد آن ۳/۹ است. مبلغ پرداختی به بازیکنان در خوشه ۲، حدود ۶۲۰ میلیون تومان است. خوشه ۳: شامل ۶۰ داده ثبت شده است. از میان ۴۱ بازیکن این باشگاه ۴۵ درصد بازیکنان یعنی هافبک‌ها؛ ۰ درصد از مدافعان و ۵۵ درصد از هافبک‌ها، در این خوشه قرار گرفتند. مبلغ پرداختی به بازیکنان در خوشه ۳، حدود ۴۳۱ میلیون تومان است. خوشه ۴: شامل ۱۵۳ داده یا به عبارتی رکورد ثبت شده است. از میان ۴۱ بازیکن این باشگاه، ۱۳/۷۳ درصد از بازیکنان یعنی هافبک‌ها؛ ۰ درصد از مدافعان و ۸۶/۲۷ درصد از بازیکنان حمله، در این خوشه قرار گرفتند. مبلغ پرداختی به بازیکنان در خوشه ۴، حدود ۸۴۰ میلیون تومان است. نکته مهم در این طبقه‌بندی‌ها، این است که هریک از بازیکنان همان‌طور که در داده‌ها قابل مشاهده است، دارای یک امتیاز کل بودند که در واقع می‌تواند در یک نگاه و بدون توجه تخصصی به تک‌تک فاکتورهای موجود، معیاری برای شناسایی اهمیت بازیکنان باشد. در نتیجه در این مدل مشاهده می‌شود که هریک از خوشه‌ها به ترتیب دارای

میانگین امتیاز ۸۸/۸۰، ۶۷/۵۹، ۶۷/۵۹ و ۰/۰۷ هستند. به عبارت دیگر، بازیکنان خوشة اول، امتیاز بالاتر دارند و به طور کلی نسبت به سایر بازیکنان در مجموعه‌های دیگر از ویژگی‌های بهتری برخوردارند.

۲. مدل درخت تصمیم: مطابق اطلاعات جدول ۳ و نمودار ۱، اطلاعات واردشده در خوشه‌های چهارگانه مذکور، درخت تصمیمی ایجاد می‌کند که به کمک آن می‌توان مشاهدات آینده را پیش‌بینی و طبقه‌بندی کرد. این روش از روش‌های افزاربندی بازگشتی است که به منظور جداسازی داده‌های ثبت شده و آمده شده در هر دسته انجام گرفته و براساس به حداقل رساندن میزان ناخالصی در هر مرحله، صورت می‌گیرد. در این مدل با توجه به تأثیر عوامل مختلف روی قیمت به صورت یک درخت، میزان اهمیت هریک از عوامل مهم بر قیمت بازیکنان نشان داده شده است. همچنین قیمت‌های پیش‌بینی شده برای هریک از گروه‌های بازیکنان نمایش داده شده است. برای کل داده‌ها که شامل ۶۹۸ رکورد ثبت شده بود، مبلغ ۴۹۰ میلیون تومان پیش‌بینی قیمت شد. به عبارت دیگر، چنانچه مدیران باشگاه مایل باشند به هریک از بازیکنان مبلغ یکسانی به عنوان پایه قرارداد، بپردازنند، هر بازیکن معادل پانصد میلیون تومان باید دریافت کند. این مبلغ بدون درنظر گرفتن عوامل مختلف و مؤثر بر قیمت بازیکنان از جمله ویژگی‌های آمادگی جسمانی و مانند آن است. با بررسی و پیشروی بیشتر در درخت تصمیم می‌توان مشاهده کرد که بازیکنان براساس عامل قدرت بدنه یا به طور اختصار ST به دو گروه مجزا تقسیم شدند: در گروه اول یعنی $ST \leq 64/5$ (قدرت بدنه بیشتر یا مساوی $64/5$) مقدار قیمت پیش‌بینی شده ۶۸۰ میلیون تومان است که شامل ۲۱۱ رکورد و $30,2$ درصد کل داده‌های است. در گروه دوم $64/5 > ST$ (قدرت بدنه کمتر از $64/5$) مقدار قیمت پیش‌بینی شده ۴۱۰ میلیون تومان است که شامل ۴۸۷ رکورد و $69/7$ درصد کل داده‌های است. اطلاعات ورودی به نرم‌افزار شامل ۶۹۸ سطر بود که برای هر بازیکن یک کد درنظر گرفته شد. برای مثال گروه A شامل بازیکنان (P1,P18,P19,P21,P22,P29,P30,P36,P40,P8) است که همان گروه ۳ از نرم‌افزار را شامل می‌شوند. تعداد سطرهای اطلاعات ثبت شده برای آنها ۱۸۷ سطر است و قیمت پیش‌بینی برای این افراد در این مرحله ۷۴۰ میلیون تومان به ازای هر بازیکن برای یک فصل بازی است.

جدول ۴. پیش‌بینی قیمت هر بازیکن (مبالغه به توانمن است)

پیش‌بینی شده	مبلغ	درصد رکوردها	تعداد رکوردها	کد بازیکن	نود	گروه
۴/۷۱۰۸	۲۶/۷	۱۸۷	P _{۸,۷} , P _{۸,۹} , P _{۸,۱۰} , P _{۸,۱۱} , P _{۸,۱۲} , P _{۸,۱۳} , P _{۸,۱۴} , P _{۸,۱۵} , P _{۸,۱۶} , P _{۸,۱۷}	A	۳	
۴/۲۱۰۸	۳/۴	۲۴	P _{۹,۵} , P _{۹,۷} , P _{۹,۹} , P _{۹,۱۰} , P _{۹,۱۲}	B	۴	
۲/۶۱۰۸	۲۹/۳	۲۰۵	P _{۱۰,۴} , P _{۱۰,۵} , P _{۱۰,۶} , P _{۱۰,۷} , P _{۱۰,۸} , P _{۱۰,۹} , P _{۱۰,۱۰} , P _{۱۰,۱۱} , P _{۱۰,۱۲}	C	۵	
۵/۲۱۰۸	۴۰/۴	۲۸۲	P _{۱۱,۴} , P _{۱۱,۵} , P _{۱۱,۶} , P _{۱۱,۷} , P _{۱۱,۸} , P _{۱۱,۹} , P _{۱۱,۱۰} , P _{۱۱,۱۱} , P _{۱۱,۱۲} , P _{۱۱,۱۳} , P _{۱۱,۱۴} , P _{۱۱,۱۵} , P _{۱۱,۱۶} , P _{۱۱,۱۷}	D	۶	
۰/۷۱۰۸	۲۶/۷	۱۸۷	P _{۱۲,۴} , P _{۱۲,۵} , P _{۱۲,۶} , P _{۱۲,۷} , P _{۱۲,۸} , P _{۱۲,۹} , P _{۱۲,۱۰} , P _{۱۲,۱۱} , P _{۱۲,۱۲} , P _{۱۲,۱۳} , P _{۱۲,۱۴} , P _{۱۲,۱۵} , P _{۱۲,۱۶} , P _{۱۲,۱۷}	A1	۷	
۰/۲۱۰۸	۳/۴	۲۴	P _{۱۳,۴} , P _{۱۳,۵} , P _{۱۳,۶} , P _{۱۳,۷} , P _{۱۳,۸} , P _{۱۳,۹} , P _{۱۳,۱۰} , P _{۱۳,۱۱} , P _{۱۳,۱۲} , P _{۱۳,۱۳} , P _{۱۳,۱۴} , P _{۱۳,۱۵} , P _{۱۳,۱۶} , P _{۱۳,۱۷}	A2	۸	
۹×۱۰۸	۱۲/۴	۸۷	<=۵/۳۰	C1	۹	
۴/۸×۱۰۸	۱۶/۹	۱۱۸	>۵/۳۰	C2	۱۰	
۷/۳۱۰۸	۱۶/۶	۱۱۶	<=۱۲۲۳	D1	۱۱	
۶/۱۱۰۸	۲۳/۷	۱۶۶	>۱۲۲۳	D2	۱۲	
۱/۶۱۰۸	۱۰	۷۰	P _{۱۳,۹} , P _{۱۳,۱۰} , P _{۱۳,۱۱} , P _{۱۳,۱۲}	E1	۱۳	
۵/۱۱۰۸	۶/۸	۴۸	P _{۱۴,۱}	E2	۱۴	
۲/۲۱۰۸	۱۱/۳	۷۹	<=۷۱	F1	۱۵	
۳/۳۱۰۸	۳/۷	۳۷	>۷۱	F2	۱۶	
۳/۱۱۰۸	۱۲/۷	۸۹	P _{۱۵,۹} , P _{۱۵,۱۰} , P _{۱۵,۱۱} , P _{۱۵,۱۲}	G1	۱۷	
۱/۲۱۰۸	۱۱/۰	۷۷	P _{۱۶,۹} , P _{۱۶,۱۰} , P _{۱۶,۱۱} , P _{۱۶,۱۲}	G2	۱۸	
۴/۷۱۰۸	۶	۴۲	<=۵/۳۳	F1	۱۹	
۳/۴۱۰۸	۴	۲۸	>۵/۳۳	F2	۲۰	
۱/۳۱۰۸	۱/۲	۹	۹۱⇒	G1	۲۱	
۱/۱۱۰۸	۵/۶	۳۹	۹<	G2	۲۲	
۷/۱۱۰۸	۵	۳۵	P _{۱۷,۹} , P _{۱۷,۱۰} , P _{۱۷,۱۱} , P _{۱۷,۱۲} , P _{۱۷,۱۳}	H1	۲۳	
۵/۲۱۰۸	۶/۳	۴۴	P _{۱۸,۹} , P _{۱۸,۱۰} , P _{۱۸,۱۱}	H2	۲۴	
۵/۱۱۰۸	۶	۴۲	DF, FW	I1	۲۵	
۴/۱۱۰۸	۶/۷	۴۷	HB	I2	۲۶	
۸/۱۱۰۸	۵/۱	۳۶	P _{۱۹,۱}	J1	۲۷	
۴/۲۱۰۸	۵/۸	۴۱	P _{۱۹,۲}	J2	۲۸	

نمودار ۱. درخت تصمیم در قیمت‌گذاری بازیکنان فوتبال

با ملاحظه جدول ۴ و نمودار ۱، می‌توان مشاهده کرد:

- گروه A (نود ۳)، با تداوم تأثیر قدرت بدنه به دو زیرگروه ۱A و ۲A تقسیم شده است. این دو گروه، همان نودهای ۷ و ۸ هستند. درصورتی که با تأثیر عامل سن بر روی گروه C (نود ۵)، این گروه به دو زیرگروه C₁ و C₂ تقسیم و قیمت‌های این بازیکنان به شرح ذیل تخمین زده می‌شود. در نود ۹ و ۱۰، متغیر سن بر روی قیمت بازیکنان تأثیر گذاشته است. بنابراین قیمت پیش‌بینی شده در گروه C (نود ۵) به دو زیرگروه تقسیم می‌شود و شامل افرادی است که پایین‌تر یا مساوی ۳۰/۵ سال و نیز افرادی که بالاتر از ۳۰/۵ سال داشتند. برای گروه نخست، ۹۰۰ میلیون تومان و برای گروه دوم، ۴۳۰ میلیون تومان، پیش‌بینی شده است. به عبارت دیگر، هرچه سن بازیکنان بالاتر رفته، مبلغ پرداختی کاهش یافته است. به طوری که حد نهایی قیمت بازیکن در مقدار بیشینه خود ۳۰/۵ سال، است.

- در گروه D یا نود ۶ عامل مجموع کل دقایقی که یک بازیکن در یک فصل در زمین بازی کرده، به عنوان یک عامل تأثیرگذار این نود را به دو گروه D₁ و D₂ تقسیم کرده است. به طوری که در نود ۱۱ و ۱۲ این پارامتر به دو زیرگروه تقسیم شده است. گروه نخست، شامل بازیکنانی است که کمتر یا مساوی ۱۲۲۳ دقیقه در کل فصل بازی کرده‌اند و مبلغ پیش‌بینی شده ۳۷۰ میلیون تومان؛ و گروه دوم، بازیکنانی که بیشتر از این مقدار بازی کرده‌اند و مبلغ پیش‌بینی شده ۴۶۰ میلیون تومان است.

- عامل سن، متغیر تأثیرگذار بعدی است که گروه بازیکنان با سن بالاتر از ۳۰/۵ سال خود به دو زیرگروه تقسیم شده و برای هر گروه قیمتی پیش‌بینی شده است. به عبارت دیگر، نود ۱۰ به دو زیرگروه ۱۳ و ۱۴ تقسیم شده که در نود ۱۳ و ۱۴ قیمت بازیکن‌ها پیش‌بینی و نام هریک مشخص شده است. میانگین سن این بازیکنان، بالاتر از ۳۰/۵ سال است. با توجه به نود ۱۳ و ۱۴ می‌توان مشاهده کرد که هر دو نود دارای مبلغ بالاتری برای افرادی هستند که سن آنها پایین‌تر از ۳۰/۵ است.

- عامل قدرت پرش نیز به عنوان عامل تأثیرگذار بعدی، بر روی گروه D₁ یا نود ۱۱، تأثیر گذاشته و این نود را به دو نود دیگر تقسیم کرده است: گروهی که قدرت پرش آنها کوچک‌تر و مساوی ۷۱ است و گروهی که قدرت پرش آنها بیشتر از ۷۱ است. در هر قسمت هرچه میزان یک پارامتر در گروهی از بازیکنان بالاتر باشد، قیمت آنها بیشتر است. به طوری که بازیکنانی که قدرت پرش کمتر و مساوی ۷۱ دارند، قیمت آنها $10^9 \times 2/2$ است و بازیکنانی که قدرت پرشی بالاتر از ۷۱ دارند، قیمت آنها ۵۳۰ میلیون تومان است.

- همچنین قابل مشاهده است که نود ۱۲ تحت تأثیر پارامتر مقدار کل دقایق حضور بازیکن در یک فصل به دو نود ۱۷ و ۱۸ تقسیم می‌شود که هریک از این نودها شامل بازیکنان ذیل هستند: نود ۱۷ دارای رکورد ثبت‌شده بیشتری است، ولی قیمت کمتری را به خود اختصاص داده است. در مرحله آخر قابل مشاهده است که عامل سن بر روی نود ۱۳ تأثیر گذاشته و نود مذکور را به دو نود با خصوصیات بازیکنان بالاتر از سن ۳۳/۵ سال و کوچکتر و مساوی ۳۳/۵ تقسیم کرده است. نکته شایان توجه در این تقسیم‌بندی این است که بازیکنانی که پایین‌تر و مساوی از ۳۳/۵ سال سن دارند، دارای قیمت بیشتری نسبت به گروهی هستند که میانگین سنی بالاتری از ۳۳/۵ دارند. به عبارت دیگر، افراد جوان‌تر (نود ۱۹ و ۱۰)، دستمزد بیشتری می‌گیرند که قابل درک است.

- در ادامه تأثیر پارامترهای مختلف مشاهده می‌شود که مربوط است به مجموع دقایقی که بازیکن در طی یک بازی در میدان حضور داشته است. این عامل بر نود ۱۴ تأثیر گذاشته و هریک از نودهای مذکور را به دو نود ۲۱ و ۲۲ تقسیم کرده است. در اینجا گروهی که مجموع دقایق بازی آنها بیشتر یا مساوی با ۹۱ دقیقه در بازی بوده، دستمزد بیشتری دریافت کرده‌اند که تقریباً در هر فصل تفاوتی بالغ بر ۲۰۰ میلیون تومان با یکدیگر دارند (تفاوت دستمزد فصلی دو گروه ۲۰۰ میلیون تومان است). این تفاوت بین بازیکنانی که بیشتر از ۹۱ دقیقه بازی کرده‌اند و بازیکنانی که کمتر از ۹۱ دقیقه بازی کرده‌اند، مشاهده می‌شود.

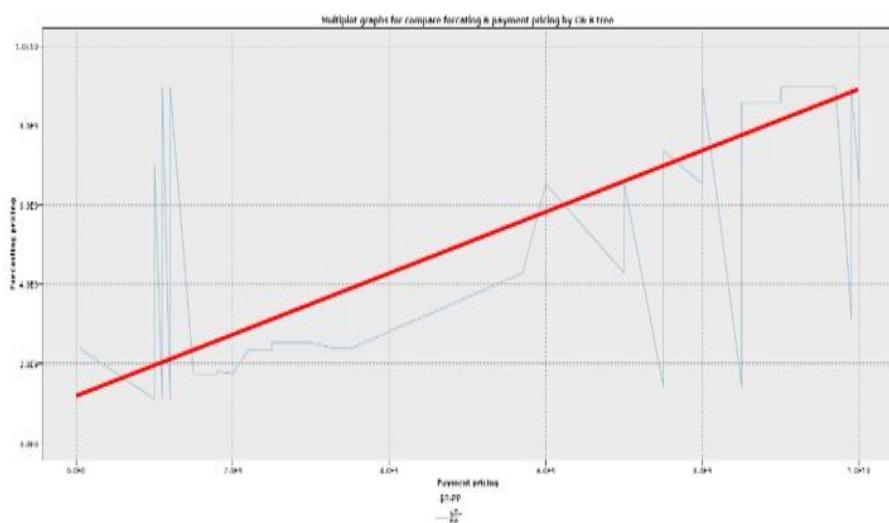
- نود ۱۵ با تأثیرپذیری از پارامتر پرش، به دو نود ۲۳ و ۲۴ تقسیم شده است. در نود ۱۵ و ۱۶ به این نتیجه مطلوب و قابل قبول رسیدیم که هر کدام از بازیکنان که قدرت پرش بالاتری داشته باشند، دستمزد بیشتری دریافت می‌کنند. در ادامه، این گروه به دو گروه دیگر در نود ۲۳ و ۲۴ تقسیم شده که این نودها با قیمتی بالغ بر یکصد و هشتاد میلیون تومان با هم تفاوت پیدا می‌کنند. این موضوع ناشی از مقایسه و تأثیر همین پارامتر است که بازیکنانی که قدرت پرششان از ۷۱ بالاتر بوده، نسبت به بازیکنانی که قدرت پرشی پایین‌تر از ۷۱ داشته‌اند، دستمزد کمتری دریافت کرده‌اند.

- با تأثیر عامل پست بازیکن بر روی نود ۱۷ این نود به دو نود ۲۵ و ۲۶ تقسیم شده است. نتیجه حاصل بیانگر این نکته است که در نود ۱۷ پست دفاع و حمله به نسبت پست هافبک رکورد کمتری داشته، ولی دریافتی آنها بیشتر است. به عبارت دیگر، حدود ۳۰۰ میلیون ریال بیشتر که نشان‌دهنده اهمیت این پست‌ها از دید مدیران تیم است. سپس، نود ۱۸ را مشاهده می‌کنیم که به دو نود ۲۷ و ۲۸ (جدول ۴) تقسیم می‌شوند که ادامه تأثیر مجموع دقایق بازی توسط بازیکن را نشان می‌دهد که در

بازیکنان با کد P_{۲۹} این مقدار بیشتر است. در مجموع بازیکنانی که با تأثیر این پارامتر به زیرگروه ۲۷ و ۲۸ شاخص شده‌اند، تفاوت مبلغ پرداختی شان حدود ۶ میلیارد ریال است.

- شایان توضیح است که درخت تصمیم شامل مراحل پیش‌بینی قیمت برای تمامی بازیکنان است. به طوری که اگر عاملی روی قیمت بازیکنان تأثیر بیشتری داشته، آن شاخه در قالب یک گره، به جلو می‌رود و در غیر این صورت در همان نقطه متوقف می‌شود و قیمت نهایی پیش‌بینی را تبیین می‌کند. قیمت برای هر بازیکن در نودی (یک مرحله‌ای) مشخص می‌شود که جلوتر از آن دیگر هیچ متغیری بر روی قیمت تأثیر نگذارد. در این صورت قیمت پیش‌بینی شده نهایی می‌شود. بنابراین، مدل الگوریتم درخت تصمیم با استفاده از الگوریتمی که برای آن به همین نام تعریف شده است، قیمت هر بازیکن را با توجه به داده‌های دو فصل موردنظر، پیش‌بینی می‌کند.

تست مدل درخت تصمیم: محقق با تست مدل درخت تصمیم، به‌دنبال دو هدف است: نخست، نشان دهد با توجه به پارامترهای متعلق به عملکرد بازیکنان در فصل چهاردهم و پانزدهم، قیمت واقعی هر بازیکن چقدر است؟ دوم، مقدار پیش‌بینی شده در این مدل، تا چه حد با داده‌های واقعی مطابقت دارند؟ نمودار ۲ نمایش این مفهوم است.

نمودار ۲. خروجی تست مدل درخت تصمیم

در نمودار ۲، محور افقی نمایانگر قیمت پرداخت شده و محور عمودی نمایانگر قیمت پیش‌بینی شده است. به طوری که هریک از نقاط در محل شکست خطوط بیانگر این دو مقدار است. نوسانات موجود نشان می‌دهد که در برخی موارد قیمت پرداخت شده در مقابل قیمت پیش‌بینی شده بیشتر بوده و در برخی موارد کمتر از آن است. خطی دو سر این نمودار را بهم وصل کرده و بیانگر آن است که در نقاطی که در بالای خط قرمزند، مبالغ پیش‌بینی شده از مبالغ پرداختی بیشتر است. همچنین، نقاطی که در پایین خط قرمز قرار دارند، بیانگر آن است که مبالغ پرداخت شده از مبالغ پیش‌بینی شده کمتر است. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که مبالغ پرداختی به بازیکنان این تیم از روند علمی مناسبی تبعیت نکرده است. لیکن قیمت پیش‌بینی شده در این تحقیق که مطابق با ویژگی‌های هر بازیکن بوده است، می‌تواند معیار پرداخت برای فصل بعدی باشد. در الگوریتم درخت تصمیم ملاحظه می‌شود که اگرچه مبالغ پیش‌بینی شده به منظور پرداخت به هریک از بازیکنان با قیمت پرداخت شده واقعی متفاوت است، ولی مجموع مبالغ پرداخت شده به این بازیکنان با مجموع مبالغ پیش‌بینی شده مطابقت دارد ($10^{10} \times 34/3$ تومان). بنابراین با فرض ثابت بودن بودجه باشگاه الگوریتم درخت تصمیم بهترین روش تصمیم‌گیری است. در حالی که مشاهده می‌شود در شبکه عصبی مبلغ پیش‌بینی شده برای هریک از بازیکنان با مبلغ پرداخت شده متفاوت است، مشاهده می‌شود مجموع مبالغ پیش‌بینی شده $10^{10} \times 4 \times 39/3$ تومان از مبلغ پرداخت شده واقعی کمتر است (۱۰^{۱۰} × ۴ × ۳۹/۳ تومان). به نظر می‌رسد علت تفاوت قیمت بازیکنان در حالت پیش‌بینی درخت تصمیم با حالت واقعی در این است که در حالت پیش‌بینی، الگوریتم با توجه به قابلیت‌های افراد قیمت‌گذاری انجام داده، ولی در حالت واقعی قیمت پرداخت شده به بازیکن به روش تجربی بوده است.

۳. الگوریتم شبکه عصبی: شبکه‌های عصبی یک الگوی ریاضی مبنی بر سیستم زیستی‌اند. فعالیت سیستم‌های عصبی در سیستم‌های زیستی، بر مبنای یک الگوریتم به منظور بهینه‌سازی و یادگیری آزادانه براساس مفاهیم الهام‌گرفته از تحقیق در ماهیت مغز است. یک شبکه عصبی مصنوعی باید به صورتی پیکره‌بندی شود که از مجموعه‌ای از ورودی‌ها - چه به صورت فرایندی مستقیم و چه آرام- مجموعه‌ای از خروجی‌های موردنظر را ایجاد کند. روش‌های مختلفی برای تعیین نقاط قوت اتصال وجود دارد، یکی از این راه‌ها تعیین وزن به صورت مستقیم با استفاده از دانش قبلی است. راه دیگر آموزش شبکه عصبی به وسیله تغذیه با الگوهای آموزشی و اجازه دادن به آن برای تغییر وزن‌ها براساس قوانین آموزشی است. در جدول ۵، میزان تأثیر عوامل مختلف (مقدار نفوذ) بر قیمت بازیکنان نشان داده شده است.

جدول ۵. ضریب تأثیرگذاری الگوریتم شبکه عصبی

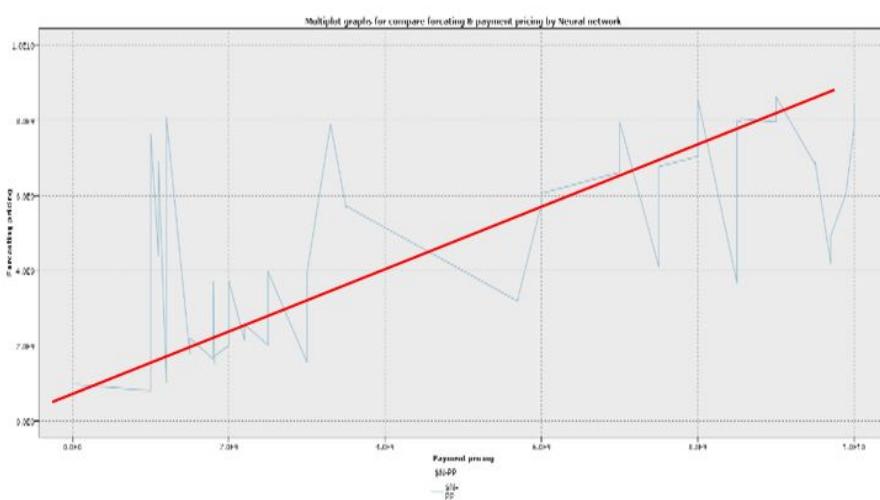
ضریب تأثیرگذاری (مقدار نفوذ)	کد اختصاری	ردیف	ضریب تأثیرگذاری (مقدار نفوذ)	کد اختصاری	ردیف
۰/۰۳۱۴	LS	۱۳	۰/۰۰۱۳	TT	۱
۰/۰۳۲۳	SPO	۱۴	۰/۰۰۲۲	AG	۲
۰/۰۳۴۱	SS	۱۵	۰/۰۰۳۱	FKA	۳
۰/۰۳۴۳	GKKI	۱۶	۰/۰۰۴۶	RC	۴
۰/۰۳۴۹	VO	۱۷	۰/۰۲۲۹	GKHA	۵
۰/۰۳۹۱	SLTA	۱۸	۰/۰۲۴	LP	۶
۰/۰۴۲۵	ST	۱۹	۰/۰۲۴۲	WE	۷
۰/۰۴۳۹	POS	۲۰	۰/۰۲۴۹	DR	۸
۰/۰۴۸۸	PO	۲۱	۰/۰۲۵۸	GKPO	۹
۰/۰۴۹۸	AC	۲۲	۰/۰۲۷۷	POT	۱۰
۰/۰۵۲۵	CU	۲۳	۰/۰۲۸۳	HE	۱۱
۰/۰۶۰۴	GKD	۲۴	۰/۰۳۱۱	BC	۱۲

همان‌طور که از اطلاعات جدول ۵ نشان می‌دهد، شیرجه بیشترین تأثیر (۰/۰۵۸۲) و مجموع دقایق بازی کمترین تأثیر (۰/۰۰۲۶) را در تعیین قیمت بازیکنان، داشته است. دقت اندازه‌گیری این مدل تقریباً ۸۴ درصد، مدل از نوع مدل تخمینی و شکل آن ساده است.

تست مدل شبکه عصبی: محقق با تست مدل شبکه عصبی در پی دو هدف است: نخست، نشان دهد با توجه به پارامترهای متعلق به آنها در همان فصل چهاردهم و پانزدهم، قیمت واقعی هر بازیکن چقدر است؟ دوم، مقدار پیش‌بینی شده در این مدل، تا چه حد با داده‌های واقعی مطابقت دارد؟ نمودار ۳ نمایش این مفهوم است.

در نمودار ۳، محور افقی نمایانگر قیمت پرداخت شده و محور عمودی نمایانگر قیمت پیش‌بینی شده است. به طوری که هر یک از نقاط در محل شکست خطوط بیانگر این دو مقدار است. نوسانات موجود نشان می‌دهد که در برخی موارد، قیمت پرداخت شده نسبت به قیمت پیش‌بینی شده بیشتر و در برخی موارد کمتر بوده است. در نمودار ۳، نقاط بالای خط قرمز نشان‌دهنده این است که مبالغ پیش‌بینی شده از مبالغ پرداختی بیشتر است. همچنین، نقاط شکستی که در زیر خط قرمز هستند، نشان‌دهنده این است که مبالغ پیش‌بینی شده از مبالغ پرداختی کمتر است. بنابراین، آنچه در عمل رخداده است، نشان از این دارد

که مبالغ پرداختی واقعی به نسبت مبالغ پیش‌بینی شده بیشتر بوده است. براساس محاسبات انجام‌گرفته، این مبلغ معادل ۴۰۰ میلیون تومان است.

نمودار ۳. تست مدل شبکه عصبی

بحث و نتیجه‌گیری

در این بخش یافته‌های تحقیق با یکدیگر مقایسه شده است. نتایج مربوط به کای میانگین: با توجه به خوش‌های حاصل از مدل کای میانگین، می‌توان نتیجه گرفت که بیشترین مبلغ پرداختی به خوش‌ها از خوشة ۴ تا ۱، بهترتب از زیاد به کم بوده است. خوش‌بندی بازیکنان کمک می‌کند تا از نظر مشخصات فنی و مبالغ پرداختی در گروه‌هایی با ویژگی‌های تقریباً مشابه دسته‌بندی شوند. با استفاده از نتایج این تحقیق، برای مثال می‌توان داد متوسط پرداختی به بازیکن P_{۱۱} با مشخصات فنی مشخص که در خوشة ۱ قرار گرفته، ۴۳۰ میلیون تومان است. بیشترین پست حاضر در این خوشه بازیکنان خط دفاع هستند که متوسط مجموع دقایق بازی در این خوشه ۱۶ هزار دقیقه، و متوسط دقایقی که بازیکن این خوشه، در هر بازی در زمین حضور داشته‌اند، ۸۲ دقیقه بوده که تقریباً در بیش از ۹۰ درصد موارد در تمام بازی‌ها به وجود ایشان نیاز بوده است. متوسط میزان کارت زردی دریافتی ۰/۱، متوسط کارت قرمز دریافتی این بازیکن ۰/۰۰۵ بوده است. همچنین میانگین سن بازیکنان در این خوشه ۲۹/۹ سال است. چاکی این بازیکن در مجموعه‌ای قرار می‌گیرد که متوسط آن ۶۹/۱ است. امتیاز

میزان تهاجم بازیکنان این خوش ۶۱/۱ بوده است. متوسط امتیاز حفظ تعادل آنان ۶۴/۹، کنترل توپ ۵۷ و همچنین BMI آن ۰/۰۰۲ است. در کنار این عوامل، امتیاز قدرت عبور، ۵۶؛ کات ۵۲؛ دریبل ۴۸؛ تمام‌کنندگی ۵۳؛ دقت ضربه آزاد ۴۹/۵؛ شیرجه ۱۲/۲؛ اداره توپ ۱۵؛ شوت ۱۴/۸؛ و از طرفی جاگیری دروازه‌بانی ۱۲/۹؛ رفلکس بدنی ۱۰/۸؛ تعداد گل‌های زده توسط بازیکن طی یک فصل تقریباً صفر بوده است، زیرا متوسط آن ۱۵۱/۰ است. از طرفی دقت سرزنی وی ۶۵/۶؛ متوسط قد این گروه ۱۸۰/۹ سانتی‌متر؛ ريدون توپ ۵۷؛ قدرت پرش ۶۸/۸؛ قدرت پاس بلند ۶۵/۲؛ شوت از راه دور ۶۲/۳؛ و متوسط قدرت یادگیری ۶۶/۱؛ همچنین متوسط تعداد حضور بازیکن در بازی‌های ملی تقریباً ۳۳؛ متوسط امتیاز کلی ۷۱ است و دقت پنالتی این فرد به طور متوسط ۶۸ است و میانگین پاس‌های منجر به گل این بازیکن ۰/۱۸۸ است. جاگیری دارای میانگین ۷۱/۶ است. دقت پنالتی ۷۱/۸؛ پاس‌های منجر به گل ۰/۱۸۸ و متوسط استعداد آن ۴۱/۱۴ است. امتیاز متوسط واکنش این گروه ۶۶/۶؛ دقت تکل آن ۷۰/۶؛ دقت پاس کوتاه ۶۴؛ قدرت شوت ۷۳/۴۱؛ سرعت دویدن ۶۷/۴؛ قدرت بدنی ۵۵/۰؛ استقامات ۷۲/۲؛ مقابله روبه‌رو ۷۰/۴؛ دقت دید ۶۰/۱ و متوسط وزن ۷۹/۱ است. این بافت‌ها که بر نقش مؤلفه‌های آمادگی جسمانی و ویژگی‌هایی چون سن در قیمت‌گذاری بازیکن تأکید می‌کنند، با نتایج تحقیق راستوگی و ددهار (۱۰) و مارتینز و ویانا (۱۳) همخوانی دارد.

نتایج مربوط به الگوریتم درخت تصمیم: بیشترین عوامل تأثیرگذار بر قیمت بازیکن در درخت تصمیم به ترتیب از بالا به پایین شامل این موارد است: استقامات، سن، مجموع دقایق حضور بازیکن در زمین در یک فصل، قدرت پرش، مجموع دقایق حضور یک بازیکن در یک بازی و پست بازیکن. همچنین بیشترین قیمت به بازیکنان P۱۴ و P۹ با قیمت پیش‌بینی شده ۹۰۰ میلیون تومان تعلق گرفته است. متوسط قیمت پیش‌بینی شده به هر بازیکن بدون تأثیرپذیری از هیچ پارامتری و با توجه به کل مبلغ پرداخت شده توسط باشگاه به بازیکن ۴۰۰ میلیون تومان بوده است. اولین پارامتر تأثیرگذار قدرت بدنی با حد متوسط ۶۴/۵ بوده است (برای مقادیر کمتر مساوی این مقدار قیمت، که ۳۰ درصد از کل داده‌ها در دو فصل هستند، قیمت پیش‌بینی شده ۶۰۰ میلیون تومان است و برای تقریباً ۷۰ درصد داده‌ها با مقادیر بیشتر از مقدار ذکر شده مبلغ ۴۰۰ میلیون تومان است. تأثیر سن بر روی بازیکنانی که امتیاز استقامات آنها بالاتر از ۶۴/۵ بوده، آنها را به دو گروه تقسیم کرده است: بازیکنان در سنین کمتر و مساوی ۳۰/۵ سال و بازیکنان با سن بیشتر از ۳۰/۵ سال که مبلغ پیش‌بینی شده برای بازیکنان در گروه اول ۹۰۰ میلیون تومان است. دو فاکتور سن و مجموع زمان بازی شده بر روی بازیکنانی که در گروه سنی بالاتر از ۳۰/۵ سال قرار می‌گیرند،

هریک به تفکیک بر روی قیمت آنان تأثیر می‌گذارد که در ابتدا مبلغ ۶۱۰ میلیون تومان برای آنها پیش‌بینی شده بود. لیکن با جداسازی آنها به بازیکنان بالاتر از سن $\frac{33}{5}$ و کوچک‌تر و مساوی $\frac{33}{5}$ علاوه‌بر اینکه به دو گروه تقسیم می‌شوند، مبالغ پیش‌بینی شده آنها در گروه اول ۴۳۰ میلیون تومان و برای بازیکنان کمتر و مساوی این سن ۷۴۰ میلیون تومان خواهد بود. پس هرچه سن کمتر یا مساوی $\frac{33}{5}$ باشد، مبلغ پرداختی به بازیکنان بیشتر است. در مرحله دیگر نیز می‌توان مشاهده کرد بازیکنانی که بالاتر از $\frac{30}{5}$ سال دارند، در گروهی که میزان حضور آنها در یک بازی بر قیمت آنها تأثیر می‌گذارد، با حضور کمتر یا مساوی ۹۱ دقیقه، معادل ۳۱۰ میلیون تومان قیمت‌گذاری شده‌اند، در حالی که با حضور بیشتر از ۹۱ دقیقه ۱۱۰ میلیون تومان قیمت‌گذاری شده‌اند.

در شاخه‌ای که بازیکنان P_{11} در آن قرار دارد و زیرشاخه‌های بازیکنانی با استقامت بالاتر از $64/5$ هستند، مجموع دقایق بازی شده این بازیکنان در یک فصل روی قیمت پیش‌بینی شده آنها تأثیر گذاشته است. به طوری که اگر این زمان از 1223 بالاتر بوده باشد، قیمت آنها 160 میلیون تومان پیش‌بینی شده و چنانچه مساوی یا کمتر از این مقدار بود، مبلغ 370 میلیون تومان پیش‌بینی شده است. از طرفی قدرت پرش روی بازیکنانی با زمانی کمتر یا مساوی 1223 دقیقه حضور در فصل، تأثیر گذاشته و آنها را به دو گروه با حد کمتر و مساوی 71 و بزرگ‌تر از 71 تقسیم کرده است که برای بازیکنانی با استقامت بیشتر از 71 مبلغ 700 میلیون تومان و برای بازیکنانی با استقامت کمتر از 71 ، مبلغ 220 میلیون تومان پیش‌بینی شده است. گروه دوم به بازیکنان $P_{0,7}, P_{0,2}, P_{0,5}, P_{0,6}$ تقسیم شده و گروه دیگری که بازیکنان $P_{0,7}$ را شامل می‌شوند، مبلغ قرارداد افرادی که استقامت آنها به مقدار 71 نزدیک بوده، قیمت بالاتری داشتند. در بین بازیکنانی که مقدار بازی آنها در طول فصل بیشتر از 1223 دقیقه بوده، مقدار پیش‌بینی قیمت 160 میلیون تومان بوده که مبلغ 130 میلیون تومان به آنها اختصاص داده شده است. این گروه با تأثیر پستی که در آن بازی می‌کنند، به دو گروه دفاع و حمله با مبلغ 140 میلیون تومان، و برای پست هافبک، 110 میلیون تومان پیش‌بینی شده است که نشان می‌دهد در این قسمت مبلغ پرداختی به بازیکنان پست دفاع و حمله بیشتر از پست هافبک است. در این روش، قیمت‌های پیش‌بینی شده بدین شرح است: مجموعه یک با قیمت پیش‌بینی شده 780 میلیون تومان؛ مجموعه دو با قیمت 240 میلیون تومان؛ مجموعه سه با قیمت 860 میلیون تومان و مجموعه چهار با قیمت 650 میلیون تومان است. این یافته‌ها که بر نقش مؤلفه‌های آمادگی جسمانی و ویژگی‌هایی چون سن و نیز میزان حضور بازیکن در زمین بازی و به تبع آن شهرت وی در قیمت‌گذاری

بازیکن تأکید دارند، با نتایج تحقیق راستوگی و ددهار (۱۰)، مارتینز و ویانا (۱۳) و لنتن و همکاران (۹) همخوانی دارد.

نتایج مربوط به الگوریتم شبکه عصبی: در این روش نیز محقق بر آن شد تا با استفاده از الگوریتم شبکه عصبی به بررسی میزان تأثیر عوامل مختلف و پیش‌بینی قیمت بازیکنان با توجه به پارامترهای اندازه‌گیری شده بپردازد. در واقع با توجه به عملکرد هر بازیکن بر مبنای شبکه از پیش تعریف شده عصبی، الگوریتم پیش‌بینی قیمت که قیمت بازیکن را پیش‌بینی می‌کند، طراحی شده است. برای مثال، در این روش، قیمت بازیکن P_{11} ، ۱۶۴ میلیون تومان پیش‌بینی شده است که این مبلغ در مقابل مبلغ پرداخت شده در شرایط واقعی به این بازیکن که 180 میلیون تومان بوده، مبلغ 16 میلیون تومان تفاوت دارد. ولی با این حال مشاهده شد که مبلغ پیش‌بینی شده به کل بازیکنان در دو فصل 339 میلیارد تومان بوده است. در حالی که مبلغ پرداختی واقعی به بازیکنان از سوی باشگاه 343 میلیارد تومان است.

این مقایسه بیانگر چند نکته است: مبلغی که باشگاه به بازیکنان می‌پردازد، بیشتر از مقداری است که توانایی‌های فنی و اجرایی بازیکن ایجاد می‌کند. در ضمن با مقایسه نتایج حاضر در تحقیق و مبالغ پرداختی به بازیکنان، می‌توان نتیجه گرفت که مبلغ پرداختی به بازیکنان در این تیم تطابق کافی با عوامل مؤثر در قیمت‌گذاری بازیکنان نداشته است. به عبارت دیگر با اینکه تحلیل گران بازی‌ها در باشگاه به ثبت بسیاری از داده‌ها و شاخص‌های جسمانی، تکنیکی و تاکتیکی بازیکنان می‌پردازند، در قیمت‌گذاری آنان براساس این ویژگی‌ها به کار نمی‌روند. در الگوریتم شبکه عصبی بالاترین ضریب تأثیر (0.06) مربوط به متغیر شیرجه و کمترین ضریب تأثیر (0.0013) مربوط به متغیر کل زمان بازی بازیکن در زمین است. بنابراین، با فرض متغیر بودن بودجه باشگاه، استفاده از الگوریتم شبکه عصبی بهترین نتیجه را در پیش‌بینی قیمت بازیکنان خواهد داشت. به عنوان نتیجه‌گیری می‌توان گفت با توجه به الگوریتم‌های به کاربرده شده در تحقیق حاضر، مشاهده شد که با فرض ثابت بودن بودجه باشگاه به منظور پرداخت به بازیکنان، الگوریتم درخت تصمیم برای پیش‌بینی قیمت بازیکنان مناسب است، طوری که مشاهده می‌شود تفاوت مجموع مبالغ پرداختی به بازیکنان با مجموع مبالغ پیش‌بینی شده برای بازیکنان، صفر می‌شود. ضمن اینکه مشاهده شد در بسیاری از موارد مبالغ پرداختی باشگاه به بازیکنان نسبت به مبلغ پیش‌بینی شده از طریق این الگوریتم بیشتر بوده است، چراکه پرداخت‌ها مطابق با عملکرد بازیکنان در هر خوش‌صورت نگرفته است. از طرفی با فرض متغیر بودن بودجه باشگاه برای فصول آینده، الگوریتم شبکه عصبی برای پیش‌بینی قیمت بازیکن الگوریتم مناسبی خواهد بود. براساس یافته‌های تحقیق، در الگوریتم شبکه عصبی مبالغ

پرداختی توسط باشگاه به بازیکنان بیشتر از مبالغ پیش‌بینی شده از طریق این الگوریتم است. در واقع هریک از متغیرهای تأثیرگذار بر قیمت بازیکن ضرایب مختلفی را به خود اختصاص دادند که نشان‌دهنده تأثیر مختلف هریک از این متغیرها بر قیمت بازیکن است. متغیر شیرجه بالاترین ضریب تأثیر (۰/۰۶) و متغیر کل زمان بازی شده در طول یک فصل (۰/۰۱۳) کمترین ضریب تأثیر را به خود اختصاص داده است. در مجموع هرچند در تحقیق حاضر عواملی چون صفات شخصیتی و عوامل آمادگی جسمانی که مدنظر خبرگان تحقیق ایزدیار و همکاران (۱۴) قرار گرفته، در معادلات این تحقیق نیز تأیید شد، می‌توان نتیجه گرفت که نتایج تحقیق از این نظر با تحقیقات متعددی از جمله ایزدیار و همکاران، تانارو و همکاران، لنتن، گرلینگ و لومیا، راستوکی و ددهار و نیز مارتینز و ویانا همخوانی دارد، لیکن آنچه نباید از نظر دور داشت، بی‌توجهی به ارزشی است که حضور هر بازیکن در باشگاه می‌آفریند و آثاری که بازی وی در واگذاری حق بهره‌برداری و تأثیراتی که شهرت وی می‌تواند برای ارتقای وجهه و دارایی‌های ناملموس باشگاه داشته باشد، آن‌گونه که در تحقیق تانارو و همکاران (۸) تأکید شده است. نکته‌ای که با غفلت از آن در شرایط فعلی بازار نقل و انتقال بازیکنان فوتیال ایران و مدیریت باشگاه‌های فوتیال نمی‌توان انتظار بهسود چندانی در استقلال مالی آنها داشت. اما دست‌کم نتایج این تحقیق نشان داد در پیش‌بینی قیمت بازیکنان، با فرض بودجه ثابت باشگاه، الگوریتم درخت تصمیم و با فرض بودجه متغیر، شبکه عصبی روش مناسبی در قیمت‌گذاری بازیکنان خواهد بود. چنانچه در این تحقیق امکان ارادة چند معادله فراهم آید، می‌تواند در نوشتن یک برنامه نرم‌افزاری برای قیمت‌گذاری استفاده شود. این نرم‌افزار چیزی خواهد بود که مدیران را از انجام محاسبات سخت معاف می‌کند و در دنیا نیز از این قبیل مدل‌ها و معادلات در شبیه‌سازی تصمیمات پیچیده استفاده می‌شود. لیکن باید توجه داشت بی‌شک با پیچیدگی صنعت ورزش در هر کشوری معادلات این نرم‌افزارها نیز پیچیده‌تر می‌شود. البته در حال حاضر استفاده از معادلات سایر کشورها برای ایران که صنعت فوتیال پیچیدگی کمتری دارد، کمتر مفید فایده است و به همین سبب لازم است در این زمینه‌ها نیز از مدل‌های بومی استفاده شود. هرچند تفاوت ناچیز میان شیوه‌های سنتی فعلی قیمت‌گذاری بازیکنان و روش‌های پیشنهادشده در این تحقیق، نشان از خطای پایین شیوه‌های سنتی دارد. هرچند این تفاوت ناچیز ممکن است به دلیل بی‌توجهی به سایر عناصر مورد اشاره از جمله نقش بازیکن در دارایی‌های ناملموس باشگاه در قیمت‌گذاری بازیکنان فوتیال باشد.

منابع و مأخذ

1. Silveira M, Cardoso M, Quevedo-Silva F. Factors influencing attendance at stadiums and arenas. *Mark Intell Plan.* 2018 Sep 24;
2. Football Benchmark - European Leagues Fan Attendance Report 2018 [Internet]. [cited 2019 Jul 25]. Available from: https://www.footballbenchmark.com/library/european_leagues_fan_attendance_report_2018
3. Naghshbandi S, Yousefi B, Etemad Z, Moradi M. The comparison of competitive balance in Football Premier Leagues of England, Germany, Spain, France, Italy and Iran: A case study from 2009-2010 Season. *J Hum Sport Exerc.* 2011;6(4):673–81.
4. Khodamoradi S, Naderian M, Bagheri M, Ghorbani M. Evaluation and selection of football players in the Premier League based on financial and sports indicators. *Q J Account Financ Manag.* 2011 Oct 23;8(2):50–65.
5. Soltani A, Bagheri M, Ghorbani M. Investigating and applying the VAHC model to calculate the value added of soccer players. *J Account Financ Manag.* 2010 Jun 22;4(1):191–210.
6. Liu J, Zhai X, Chen L. Optimal Pricing Strategy under Trade-in Program in the Presence of Strategic Consumers. *Omega.* 2018 Mar 27;
7. Stotlar DK. Developing Successful Sport Marketing Plans. 3 edition. Morgantown, WV: Fitness Info Tech; 2009. 128 p.
8. Tunaru R, Clark E, Viney H. An option pricing framework for valuation of football players. *Rev Financ Econ.* 2005 Dec 31;14:281–95.
9. Lenten L, Geerling W, Konya L. A Hedonic Model of Player Wage Determination from the Indian Premier League Auction: Further Evidence. *Sport Manag Rev.* 2012 Feb 1;15.
10. Rastogi S, Deodhar S. Player Pricing and Valuation of Cricketing Attributes: Exploring the IPL Twenty-Twenty Vision. *Vikalpa.* 2009 Feb 1;34.
11. Kanyinda A, Bouteiller C, Karyotis C. Human capital: assessing the financial value of football players on the basis of real options theory. *Invest Manag Financ Innov [Internet].* 2017 Mar 26 [cited 2019 Jul 23];9(4). Available from: <https://businessperspectives.org/component/zoo/human-capital-assessing-the-financial-value-of-football-players-on-the-basis-of-real-options-theory>
12. ROŞCA V. The Financial Contribution of International Footballer Trading to the Romanian Football League and to the National Economy. *Theor Appl Econ.* 2012 Apr 1;4(569).
13. Martins D de S. Hedonic Pricing in Professional Football: Is players' transfer value explained by sporting performance? In 2015.
14. Izadyar M, Memari Z, Mousavi M-H. Pricing Equation for Iranian Premier League Football Players. *J Econ Res.* 2016 Mar 20;51(1):25–40.

The Valuation of Football Players with Data Mining Technique (Case Study: Esteghlal Club)

Zhaleh Memari^{*1} – Hoda Khoshbayan²- Alireza Safae³
1. Associate Professor, Alzahra University, Tehran, Iran 2. MSc. Of Sport Management, Alzahra University, Tehran, Iran 3. Ph.D. of Industrial Engineering, Amirkabir University of Technology, Tehran, Iran
(Received: 2019/01/03;Accepted: 2019/07/25)

Abstract

Players are the most important and valuable assets of sports clubs; their contracts cover most of the clubs' budgets. The present study aimed to investigate the role of those factors related to players' valuation and predict the amount of their contract. The research method was applied-survey and quantitative; the research sample were selected by census sampling method including 41 players of the Esteghlal Club football team. The data from the research were based on the text mining method of the players' performance data for two seasons. When applying data mining method, neural network algorithms, decision tree and average chi-square clustering algorithm were used for data categorization, data analysis and price prediction. Also, the obtained model was tested by predicting the price again with the data using algorithms made in different models and applying graphs and numerical analysis and the predicted value with the actual value in the Clementine software. According to the results, dive had the highest impact factor and total time played during a season had the lowest impact factor for players' valuation in the neural network algorithm. Age was the factor with the highest effect on players' price, and players' position was had the lowest effect in the decision tree algorithm. Physical activity was also the first factor affecting the price. The difference between predicted values in algorithmic methods and the actual data is probably due to the lack of a scientific approach to determine the value of players' contracts. Decision tree algorithm is recommended when predicting players' prices with the club fixed budget and the neural network is the most appropriate method when the budget is varied.

Keywords

Data mining, decision tree algorithm, neural network, players' wages, price prediction.

*Corresponding Author: Email: zh.memari@alzahra.ac.ir, Tel: +989124044977